Redactiunea, Administratiunea si Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ￼ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administratiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 209. **Brașovŭ, Vinerĭ 23 Septemvre (5 Octomvrie)** **1888.**

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Octomvrie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care învitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóieĭ nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe șése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Brașovŭ, 22 Septemvrie v.

Celŭ mai însemnatŭ evenimentŭ alŭ ḑilei este visita împĕratului Germaniei la curtea de Viena.

Pe drumulŭ dela Petersburgŭ, Stockholm, Copenhaga, Stuttgart, München împĕratulŭ Wilhelm II a ajunsŭ și în metropola Austriei, de unde va merge sĕ visiteze cetatea eternă, capitala Italiei unite.

Deja acestŭ itinerarŭ alŭ monarchului germanŭ dovedesce posițiunea însemnată și puternică a împĕrăției sale, care predomină astăḑĭ situațiunea politică în Europa.

Primirea ce i s'a făcutŭ lui Wilhelm II în Viena a fostŭ entusiastică. Vechia reședință a Habsburgilorŭ fiindŭ în preponderanță germană, este o aparițiune naturală, că poporațiunea Vienei întâmpină pe împĕratulŭ Wilhelm nu numai cu căldura, ce se datoresce unui suveranŭ, care stă în strînse legăturĭ de alianță cu Austria, ci și cu simpatia ce-o légă de poporulŭ înruditŭ germanŭ din împĕrăția vecină.

Aprețiările ce le facŭ foile germane din Austria asupra visitei împĕratului Wilhelm la Viena suntŭ pĕtrunse de convincțiunea, că numai în strînsa și durabila unire cu Germania monarchia habsburgică își póte vedé asiguratŭ viitorulŭ sĕu și că amiciția dintre aceste douĕ împĕrății este o necesitate chiar pentru pacea și liniștea Europei.

„Visita împĕratului Wilhelm în Viena — scrie „N. fr. Presse" — „este o solemnelă mărturisire a scopurilorŭ alianței de pace, ce légă Germania și Austro-Ungaria. Intre Rusia și Germania domnea mare încordare, când Wilhelm II a plecatŭ la Peterhof; intențiunea acelei călĕtorii a fostŭ de a-o mai micșora și îndulci prin înoirea relațiunilorŭ personale cu vĕrulŭ de pe tronulŭ Țarilorŭ. Dér nicĭ măcarŭ umbră de încordare nu domnesce între Germania și Austro-Ungaria; nu e nimicŭ de schimbatŭ și de domolitŭ. Motivulŭ visitei în Viena este numai și numai de a sancționa starea de lucrurĭ esistentă ca nealterabilă, de a documenta cordiala amiciție, ce leagă ambele curțĭ, precum și tendința de pace, care formézā chitulŭ ei, și tocmai de aceea acéstă visită nu este numai unŭ actŭ de curtoasiă, ci ea însémnă programa politicei esteriore, pe care Wilhelm II e decisŭ sĕ-o observe și sĕ-o manifeste, cum a moștenit'o dela înaintașii sĕi"....

Dér nu toțĭ din acéstă monarchiă suntŭ de părere, că programa politicei esteriore a lui Wilhelm II este singurŭ mântuitóre. Suntŭ mulțĭ, și între aceștia mai alesŭ Slavii, carĭ privescŭ cu órecare neîncredere la acésta programă și se întrébă cu órecare îngrijire: ce folosŭ a adusŭ până acuma poporelorŭ din monarchia habsburgică alianța cu Germania? Până acuma, ḑicŭ ei, numai Maghiarii potŭ fi satisfăcuțĭ de resultatele ei, căcĭ ei au a mulțămi mai mult influinței germane posiția lorŭ predominantă politică, ér câtŭ pentru Germanii Austriei ei sperézā, că strînsa legătură cu imperiulŭ germanŭ le va face posibilŭ cu timpulŭ a redobêndi supremația dincolo de Laita.

Se află de altă parte și între Germanii austriacĭ de aceia, carĭ nu-'șĭ punŭ tótă încrederea în programa esterióră germană și carĭ arŭ voi sĕ ferescă monarchia de-o legătură prea strînsă cu Germania, care 'i-ar răpi cu totulŭ libertatea de acțiune, făcêndu-o unŭ felŭ de vasală a Hohenzollerilorŭ.

S'a mai născutŭ în timpulŭ din urmă și bănuiala, că împĕratulŭ Wilhelm ar avé de gândŭ a face pe mijlocitorulŭ între Rusia și Austria, îndemnându-o pe cea din urmă a-șĭ părăsi politica orientală de până acuma.

Tóte aceste curenturĭ, pĕrerĭ și combinațiĭ suntŭ puse aḑĭ în mișcare prin presența împĕratului Wilhelm în vechia capitală a Austriei.

Se totŭ vorbesce de asigurarea păcii. Unde rĕmâne însĕ cestiunea ușurării sórtei cetățenilorŭ, carĭ nu mai potŭ suporta sarcinele impuse prin continuele înarmărĭ? Unde rĕmâne libertatea poporelorŭ?

Cine ar cuteza a prevesti aḑĭ ce ne vorŭ mai aduce nouĕle îmbrățișărĭ dintre monarchĭ?

Noua organisațiă a armatei.

Idea unei nouĕ urganisărĭ a armatei preocupă astăḑĭ cercurile guvernamentale. E vorba de a reforma nu numai honveḑimea, ci și armata comună, îngreuindŭ din nou și încă în mĕsură considerabilă sarcinile cetățenilorŭ.

In sensulŭ reformelorŭ proiectate, din tinerimea ce se presentă la asentare va avé sĕ se completeze contingentulŭ cerutŭ pentru armata comună, din restŭ se va completa contingentulŭ honveḑimei și toțĭ ceilalțĭ tinerĭ apoi vor fi asentațĭ pentru armata de reservă, escepțiune făcêndŭ singurŭ, numai aceia, carĭ suntŭ incapabilĭ pentru serviciulŭ militarŭ.

Va sĕ ḑică, în sensulŭ acestui proiectŭ, pe viitorŭ nu se va stabili numĕrulŭ ostașilorŭ prin legĭ aduse în dietă, ci fiă-care individŭ aptŭ de serviciu va avé sĕ fiă militarŭ. Prin noua lege pentru glóte se dă numai dreptulŭ de a se întregi armata de reservă din prima clasă a glotașilorŭ, acum însĕ dreptulŭ acesta s'a generalisatŭ cu privire la întréga tinerime.

Din proiectulŭ eventualei reforme mai accentuămŭ, că tinerii voluntarĭ pe anŭ, décă la anulŭ nu vorŭ fi în stare sĕ depună esamenulŭ de oficerŭ, vorŭ fi obligațĭ ca sĕ servéscă în armată încă unŭ anŭ, va sĕ ḑică cu totulŭ doi anĭ. Observămŭ, că „Egyetertes" privesce în acésta o sarcină deosebită pentru tinerimea maghiară; se teme fóia unguréscă, că tinerii maghiarĭ, fiindcă nu prea sciu limba germană, vorŭ avé sĕ servéscă la miliția totŭ doi anĭ în locŭ de unulŭ...

Din noulŭ proiectŭ de organisare alŭ armatei mai amintimŭ în fine, că serviciulŭ militarŭ nu se va începe pe viitorŭ dela anulŭ alŭ 20-lea alŭ etății, ci dela alŭ 21-lea. Va sĕ ḑică tinerii nu se vorŭ mai elibera din miliția când vorŭ fi de 24 de anĭ, ci când vorŭ fi de 25 de anĭ de etate. Cu modulŭ acesta se causézā o greutate destulŭ de însemnată pentru tenerii, carĭ cu unŭ anŭ mai de timpuriu ar fi voitŭ sĕ-șĭ întemeieze familii, sĕ-șĭ înființeze atelierulŭ orĭ economia propriă și din anii mai viguroșĭ ai vieții sĕ pótă jertfi cu unulŭ mai multŭ pentru viitorulŭ și binele sĕu propriu.

Așa déră nicĭ acestŭ nou proiectŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(1)

Cele patru temperamente.

Prelegere umoristică.

Domnii mei!

Unŭ capŭ deșteptŭ a descoperitŭ, că deja în copilăria cea mai fragedă a neamului omenescŭ, tóte căpățînile ómenilorŭ au avutŭ o parte anterióră și alta posterióră, o parte dréptă și una stângă. Acestŭ resultatŭ împătratŭ a condusŭ la nenumĕrate asemenea resultate, așa d. e. că lumea are patru marginĭ, globulŭ pământescŭ patru elemente, anulŭ patru anotimpurĭ, statulŭ patru staturĭ, ómenii patru temperamente ș. a.

Pe lângă aceste resultate ómenii au statŭ unŭ restimpŭ órecare. — Insĕ după ce s'au desvoltatŭ ómenii din ce în ce mai tare, căpățînile lor au devenit din ce în ce mai multi-laterale și acésta multilateralitate s'a făcutŭ pe contulŭ acestei patrulateralitățĭ. — Cele patru elemente s'au descompusŭ în vre-o șése-ḑecĭ substanțe radicale și în loculŭ celorŭ patru linii, compasulŭ a primitŭ trei-ḑecĭ și douĕ. S'au descoperitŭ țerĭ d. e. Danemarca — unde nu s'au aflatŭ nicĭ érnă nicĭ véră; — și de aceea cele patru anotimpurĭ s'au esprimatŭ în douspreḑece lunĭ.

Chiar și împărțirea staturilorŭ n'a pututŭ sĕ se susțină multŭ. Nobilimea s'a dedicatŭ chiămării preoțescĭ îndeletnicindu-se și cu afacerile civile, preoțimea a devenitŭ din ce în ce mai luménă, cetățenii șĭ-au cumpăratŭ titlurĭ nobile și țĕranii bunurĭ de ale nobilimei — scurtŭ staturile s'au descompusŭ în părțĭ singuratice.

Din tóte împărțirile în patru părțĭ nu mai avemŭ acum decâtŭ învĕțătura despre cele patru temperamente, pe care cu acéstă ocasiune am intențiunea de a-o espune onorabililorŭ mei ascultătorĭ într'unŭ estrasŭ scurtŭ:

Se află patru temperamente séu firĭ, domnii mei, anume: celŭ sanguinicŭ, celŭ colericŭ, celŭ melancolicŭ și celŭ flegmaticŭ.

Negreșitŭ că suntŭ unii ómenĭ carĭ susținŭ, că numĕrulŭ temperamentelorŭ s'ar ridica la vre-o optŭ sute de milióne; însĕ acésta eu o voiu nega în modulŭ celŭ mai hotărîtŭ, până când nu mi se va propune o specificațiune a tuturorŭ temperamentelorŭ.

Déră din complesanță deosebită față cu cei de altă părere, totușĭ voiescŭ a concede, că temperamentele chiar așa de rarŭ se găsescŭ curate, ca și substanțele radicale, ba încă — că temperamentulŭ individualŭ alŭ celorŭ mai mulțĭ ómenĭ este o amestecătură a celorŭ patru temperamente susŭ amintite.

Nicĭ-decum nu voescŭ sĕ mĕ amestecŭ a esplica onorabililorŭ mei ascultătorĭ originea diferitelorŭ temperamente. Incercarea în acéstă direcțiune ar da cuvêntărei mele aceeașĭ lungime și lățime, care o are o vorbire comună politică și ceea ce ar fi mai neplăcutŭ — mi s'ar puté întêmpla ce 'i s'a întêmplatŭ deja cutărui onorabilŭ oratorŭ adecă: când prelegerea mea, care a duratŭ óre întregĭ, ar fi finită, atuncĭ aceia dintre ascultătorĭ, carĭ s'ar mai afla treḑĭ, ar fi tocmai așa de înțelepțĭ ca și la începutulŭ vorbirei; căcĭ deși învĕțații au căutatŭ atâtŭ aci, câtŭ și dincolo — nu numai în fasele planeților, ci și în atomii sângelui — după causa diversității temperamentelorŭ, totușĭ ei încă nu s'au unitŭ asupra acestui lucru, de a găsi undeva aceea causă. — Noi ne vom ține decĭ de aceea ce ne este cunoscutŭ, adecă: de operațiunile temperamentelorŭ și a simptomelorŭ lorŭ esterne.

Sanguiniculŭ este unŭ copilŭ alŭ momentului. — Pentru elŭ esistă numai unŭ timpŭ adecă — presentele. Trecutulŭ elŭ l'a uitatŭ și la viitorŭ mai are unŭ timpŭ sĕ se mai cugete. După împărtășirile tuturorŭ amicilorŭ sĕi, elŭ are o inimă bună, lui îi poțĭ propune ce voescĭ; elŭ se învoesce în tóte, numai cu studiulŭ matematicŭ nu. Décă virtutea și vițiul sunt îndatinărĭ atuncĭ el nu este nicĭ virtuosŭ, nicĭ nicĭ vițiosŭ, căcĭ nicĭ patimile sale, nicĭ principiile sale nu domnescŭ în decursŭ de patru-sprĕ-ḑece ḑile dup'olaltă. Elŭ este neconstantŭ în tóte, escepționându-se amorulŭ; pentru-că elŭ este în continuu amorisatŭ, și numai obiectulŭ amorului sĕu și-lŭ schimbă neîncetatŭ. Elŭ își ține în modŭ consciențiosŭ promisiunile sale încâtŭ nu le uită séu încâtŭ împlinirea lorŭ nu-i pregătesce nicĭ o incomoditate. Nenumĕratŭ este numĕrulŭ întreprinderilorŭ sale începute; acele întreprinderĭ însĕ, pe carĭ le duce în deplinire, le poțĭ de grabă numĕra. (Va urma.)

de organisare a armatei nu promite nicĭ o bucuriă pentru massa cetăţeniloră.

DIN AFARĂ.

Ḑilele acestea a apărută în Rusia o broşură, alŭ căreĭ autorŭ e principele Nicolae Galiţin şi în care se vorbesce de relaţiunile dintre Rusia şi Germania. Pănă la 1860, ḑice broşura, Ruşii şi Germanii au trăită în cele mai bune relaţii; de atuncĭ lucrurile s'au schimbată. Vina pentru acésta e a pressei oficióse germane şi a principelui de Bismark, carĭ credŭ că în Rusia ar fi esistândŭ unŭ partidŭ politicŭ panslavistŭ. Principele Galiţin susţine, că acéstă credinţă e greşită. Panslavismulŭ politicŭ e unŭ visŭ de care Ruşii s'au vindecatŭ de când au cunoscutŭ mai d'aprópe pe fraţii slavĭ. De sigurŭ că Ruşii aspiră la o comunitate culturală cu toţĭ Slavii; dér atâtŭ. Nu mai esistă decĭ decâtŭ panslavismŭ culturalŭ.

Autorulŭ sfătuesce pressa să se potoléscă; astfelŭ s'ar linisci opinia publică şi Ruşii ar trăi în vecĭ bine cu Germanii. Principele Bismark ar trebui asemenea să se convingă, că nu e de făcutŭ nimicŭ cu Austro-Ungaria, care e osândită să se descompue.

După cum se póte vedea, publicistica rusă a întreprinsŭ o întrégă campanià avêndŭ de scopŭ a despărţi Germania de Austro-Ungaria.

*

Consiliarulŭ Dr. *Geffcken*, care este urmărit pentru publicaţiunea în „Deutsche Rundschau". a fostŭ mai înainte în diplomaţia oraşului sĕu natalŭ Hamburg în diferite posiţiunĭ, elŭ a fostŭ activŭ şi ca ambasadorŭ hanseaticŭ în Berlinŭ şi în anii 1870 a fostŭ profesorŭ la facultatea de dreptŭ în Strassburg. Dela 1854 pănă la 1868 a fostŭ ambasadorŭ alŭ Hamburgului, mai mulţĭ anĭ şi în Londra. Se pare, că acolo a legatŭ relaţii intime, carĭ i s'au luatŭ în nume de rĕu în Berlinŭ. Dela 1881 trăiesce Dr. Geffcken ca omŭ privatŭ în Hamburg. Elŭ se numeră între contrarii politicĭ ai lui Bismark. Geffcken se póte numi în generalŭ moderatŭ conservativŭ, dér a scrisŭ de repeţite orĭ în ḑiarele englese în contra politicei bismarkiane. — „Börsen-Courier" anunţă, că şi ministrulŭ de justiţiă Friedberg posede unŭ exemplarŭ alŭ însemnăriloră memoriale ale lui Fridericŭ şi că tóte exemplarele câte le-a fostŭ împărţitŭ prinţulŭ de corónă, le-a împărţitŭ în casa lui Friedberg.

*

Din *Parisŭ* se telegrafiază, că ministrulŭ de esterne francesŭ *Goblet*, cu ocasiunea banchetului din Amiens, s'a declarată în terminĭ fórte violenţĭ *contra lui Boulanger*. Boulanger — ḑise elŭ — a luatŭ asupra sa celŭ mai tristŭ şi celŭ mai păcătosŭ rolŭ. Elŭ a făcutŭ o nouă fracţiune de partidŭ, ce se numesce boulangismŭ. Nu e vorba aicĭ nicĭ de programŭ, nicĭ de partidŭ, ci singurŭ numai de o poftă de gloriă personală. Nu cunósce nimenea principiile lui Boulanger nicĭ cu privire la politica esternă, nicĭ cu privire la cea internă. Ceea ce voesce elŭ este, ca să fiă preşedinte alŭ republicei. Décă la proximele alegerĭ arŭ reeşi Boulangiştii, urmarea n'ar puté să fiă alta, decâtŭ anarchiă şi revoluţiă, eventualŭ chiar şi rĕsboiu în afară şi acestŭ rĕsboiu ar trebui sĕ-lŭ suportămŭ între cele mai triste împrejurărĭ. Noi voimŭ o Franciă mare şi tare, sub astfelŭ de împrejurărĭ însĕ, prin ce este asigurată puterea Franciei?....

*

Cu altă ocasiune, din incidentulŭ solemnităţei deschiderei unei scóle profesioniste, Goblet s'a pronunţatŭ asupra *situaţiunei interne şi esterne a Franciei*, precum şi asupra *Boulangismului*. De geaba amŭ voi sĕ ascundemŭ nedumeririle ce le-ar aduce cu sine regretabila, surprinḑĕtórea şi amenințătórea reuşire a lui Boulanger cu ocasiunea viitóreloră alegerĭ. Ce altă ar puté sĕ aducă politica lui Boulanger, decâtŭ repeţirea unorŭ nouĕ aventurĭ? Goblet amintesce meritele ce le are republica pentru ţéră, fără a nega însĕ că ar fi de doritŭ şi unele reforme. Rĕulŭ provine de acolo, că maioritatea dietei nu e omogenă. Décă în viitórea dietă s'ar afla mulţĭ aderenţĭ de ai lui Boulanger, acéstă împrejurare ar provoca numai confusiă şi ar tinde la anarchiă séu dictatură, probabilŭ chiar la rĕsboiu civilŭ, din care ar puté sĕ urmeze rĕsboiu în afară şi încă în casulŭ de faţă în nisce împrejurărĭ fórte critice. Ministrulŭ speră însĕ, că republica va învinge şi noua dietă se va constitui din astfelŭ de bărbaţĭ, carĭ sĕ asigure pentru viitorŭ pacea şi fericirea ţĕrei.

Guvernulŭ bulgarŭ şi Macedonia.

Primulŭ ministru bulgarŭ, d. Stambulov, a avutŭ o convorbire cu corespondentulŭ din Sofia alŭ lui „Pester Lloyd" cu privire la *cestiunea Macedoniei*.

E imposibilŭ, ḑise d. Stambulov, ca noi Bulgarii sĕ nu simţimŭ durerile pe carĭ le suferă fraţii noştri din Macedonia. Dér ar fi o greşélă sĕ se crédă că, pentru acésta, am avé de gândŭ sĕ deschidemŭ aḑĭ cestiunea Macedonei. „Tótă mişcarea macedonénă e în mânile mele şi ea va isbucni orĭ când voi vrĕ, dér nu e acum timpulŭ. Bulgaria vré sĕ trăéscă în pace cu Turcia. Europa póte sĕ fiă fără grijă. Décă Sêrbii şi Grecii nu se vorŭ amesteca în trebile Macedoniei, sĕ vorŭ abţiné şi Bulgarii."

Totŭ cu privire la agitaţiile din Macedonia se comunică din Belgradŭ, că ele se datorescŭ instigaţiiloră rusescĭ, carĭ au dreptŭ ţintă sĕ producă neînţelegerĭ între guvernulŭ sêrbŭ şi guvernulŭ bulgarŭ; dér ele n'au reuşitŭ sĕ-'şĭ atingă scopulŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Iubitulŭ nostru confrate *Stefanŭ Bobancu*, care şĭ-a împlinitŭ pedépsa ce i-a fostŭ dictată de cătră tribunalulŭ cu juraţĭ din Cluşiu, va sosi cu trenulŭ de astă séră din Vaţŭ spre a'şĭ ocupa érăşĭ postulŭ sĕu în redacţiunea „Gazetei". Dumneḑeu sĕ-lŭ aducă voinicŭ şi sănătosŭ în mijloculŭ familiei sale, a amiciloră şi conaţionaliloră sĕi. Ilŭ aşteptămŭ cu dorŭ.

***

Duminecă în 25 l. c. se va ţiné, după cum ni se împărtăşesce, *sĕrbătórea S-tei Sofii*, patróna şcóleloră centrale române de aicĭ. Cu prilegiulŭ acesta se va ţiné în biserica S-tului Nicolae parastasŭ pentru fundatorii şi binefăcĕtorii acestorŭ şcóle. După parastasŭ tinerimea studiósă, corpulŭ profesoralŭ şi publiculŭ asistentŭ se va îndrepta în procesiune spre edificiulŭ şcolarŭ, unde se va oficia sfinţirea apei. După îndeplinirea acestui actŭ demnŭ, d-lŭ profesorŭ *Iónŭ Popea* va ţiné o vorbire festivă, în care va face amintire în deosebĭ de fostulŭ directorŭ alŭ şcóleloră medii Dr. Iónŭ G. Meşotă, de óre-ce acum suntŭ ḑece anĭ, de când a rĕposatŭ acestŭ vrednicŭ bărbatŭ. Corulŭ Reuniunei române de gimnastică şi de cântărĭ împreună cu celŭ şcolarŭ, dirigiate de d-lŭ profesorŭ *Nicolae Popovicĭ*, vorŭ esecuta douĕ frumóse imnurĭ.

***

Ḑiarulŭ englesŭ „Glasgow Herald" publică o corespondenţă ce'i se trimite din Budapesta cu privire la *manevrele de éstŭ timpŭ ale armatei austro-ungare*. Opiniunea ce se pronunţă în colónele fóiei englese atâtŭ asupra armatei în genere, câtŭ şi mai virtosŭ asupra corpului oficeresců, *e câtŭ se póte mai nefavorabilă*.

***

Delegaţiunile şcólei dela gimnasiulŭ română din locŭ, carĭ se ocupă cu multŭ zelŭ de îmbunătăţirea acestorŭ scóle, au terminatŭ în şedinţa de ierĭ unŭ Regulamentŭ prin care se introduce o reformă esenţială în conducerea gimnasiului, a scóleloră comerciale şi reale, cum şi a scóleloră de fetiţe. Anume tóte aceste institute stau în prima liniă sub conducerea unui singurŭ directorŭ, acestuia însĕ i se dau ca ajutorĭ doi conrectorĭ, unulŭ pentru gimnasiu şi scóla de fetiţe, alŭ doilea pentru scólele reale şi cele comerciale. Ambii conrectorĭ suntŭ totodată şi conducĕtorĭ de studii pentru corpurile respective.

***

Totŭ în şedinţa de ierĭ s'au alesŭ ca *membri ai Eforiei scolare* următórele persóne: *Ioanŭ Petricŭ, I. Lengerŭ, V. Voina, T. Nicolau, St. Iosifŭ, L. Nastasi, Nic. Ciurcu, Diam. Manole, G. B. Poppŭ, N. Strĕvoiu, P. Nemeşŭ* şi *B. Baiulescu*.

***

În 29 Sept. şĭ-a ţinutŭ *conventulŭ districtualŭ alŭ bisericei reformate ardelene* adunarea generală. S'au presentatŭ preste 200 de membri. După o rugăciune a episcopului Dominik Szasz, a ţinutŭ curatorulŭ superiorŭ br. Desider Banffy discursulŭ de deschidere. După constituire a cetitŭ episcopulŭ Szasz unŭ raportŭ lungŭ, amintindŭ de meritele reposatului ministru Trefort şi de formarea multorŭ comunităţĭ nouĕ bisericescĭ, a mai multorŭ fondurĭ bisericescĭ, precum şi de ḑidirea a numĕróse bisericĭ, şcóle şi case parochiale. Mai departe a amintitŭ contractulŭ de sprijinire încheiatŭ cu Kulturegylet-ulŭ ş. a. ş. a.

***

Din *Sighişóra* se scrie fóiei „S. d. Tagbl.", că culesulŭ de cucuruzŭ se va termina în ţinutulŭ acela la 13 Octomvre; resultatulŭ va fi în privinţa calităţii satisfăcĕtorŭ, în privinţa cantitativă însĕ va fi mai puţinŭ cucuruzŭ ca în anulŭ trecutŭ. Strugurii cu totŭ timpulŭ frumosŭ nu vorŭ sĕ se îndulcéscă cum se cade. În timpulŭ din urmă nisce speculanţĭ străinĭ au cumpăratŭ aprópe tóte provisiunile de hemeiu, ce le-au aflatŭ p'aicĭ.

***

Duminecă în 25 l. c. la 3 óre p. m. va fi adunarea generală extraordinară a *„Reuniunei de gimnastică şi de cântărĭ"* în sala de probe a reuniunei.

***

Resultatulŭ inscrieriloră la şcolele comunale din Budapesta pentru anulŭ şcolasticŭ curentŭ este următorulŭ: în cele 3 scolĭ reale s'au înscrisŭ 1355 scolarĭ, mai puţinŭ adecă cu 57 ca în anulŭ trecutŭ; în cele 7 scolĭ civile de fete şi 4 de băeţĭ s'au înscrisŭ 3948, mai multŭ cu 153 ca în anulŭ trecutŭ; în 3 scolĭ comerciale medie s'au înscrisŭ 446, mai multŭ cu 32 ca în anulŭ trecutŭ; în 3 scolĭ comerciale inferióre 282, mai multŭ cu 94; în 56 scolĭ elementare poporale s'au înscrisŭ 29,490, mai multŭ cu 935; în 16 scolĭ industriale 5378, mai multŭ cu 1300 ca în anulŭ trecutŭ. Cu totulŭ s'au înscrisŭ în cele *93 scolĭ diferite, ce se află în Budapesta, 41,483 scolarĭ*, mai multŭ cu 2607 ca în anulŭ trecutŭ.

***

Imormêntarea inteligentei d-re *Iulia Haşdĕu* s'a sĕvĕrşitŭ Lunĭ, 19 Septemvre st. v. Ceremonia săntă s'a sĕvĕrşitŭ prin P. S. S. Episcopulŭ Argeşului şi archereulŭ C. Orlénu. D-lŭ Mumuianu, şefulŭ uneia din secţiunile Archiveloră, a naratŭ viéţa reposatei storcêndŭ lacrimĭ din ochii numĕrosului publicŭ, între care se afla întregŭ corpulŭ universitarŭ şi celŭ profesoralŭ. Pe unŭ carŭ albŭ, încărcatŭ de coróne şi de florĭ, şi purtatŭ de patru cai albĭ, cu panglicele purtate de tinere fete şi de studenţĭ, membri ai societăţii „Unirea", plecă pentru ultima călĕtoriă cadavrulŭ tinerei copile. La Academiă, d. Ionescu Gion a rostitŭ unŭ frumosŭ discursŭ, în urma căruia cortegiulŭ s'a îndreptatŭ spre cimitirulŭ Bellu, unde fură depuse osămintele reposatei.

***

Locotenentulŭ în armata română *Stefanŭ Cristescu*, trimesŭ în Francia pentru completarea studieloră sale militare, a inventatŭ unŭ *instrumentŭ de calculŭ integralŭ şi diferenţiarŭ*, pe care l'a şi trimesŭ ministerului de resbelŭ din Bucurescĭ, cerêndŭ a fi brevetatŭ.

***

Tabloulŭ lui Munkacsy „Christosŭ pe muntele Golgotha" a fost cumpăratŭ de Wanamaker cu preţulŭ de 400,000 francĭ. Acelaşŭ amatorŭ a cumpăratŭ şi renumitulŭ tablou alŭ lui Munkacsy, Christosŭ înaintea lui Pilatŭ.

***

Astă séră, Joi, va da *musica orăşănéscă* de aicĭ în sala otelului Nr. I sub conducerea dirigentului sĕu *A. Brandner* unŭ *concertŭ de solişti*. Programa este fórte alésă şi se vorŭ esecuta optŭ piese nouĕ. — Musica orăşănéscă va arangia în sesonulŭ de tómnă patru concerte cu abonamentŭ în sala otelului Nr. I

***

In 1 Octomvre a. c. s'au trasŭ în Viena *losurile de statŭ dela 1854*. Câştigulŭ celŭ mare cade pe seria 1550 nr. 9—5000 fl., câştigŭ seria 1979 nr. 9; câte 2000 fl. câştigŭ Sr. 1262 nr. 16, Sr. 1418 nr. 18, Sr. 2057 nr. 9, Sr. 3378 nr. 6 şi Sr. 3684 nr. 29.

Aruncurĭ pentru teatrulŭ maghiarŭ din Deeşŭ?

Solnocŭ-Dobâca, 24 Sept. 1888.

Adunarea ordinară de tómnă a comitetului comitatensŭ în acestŭ comitatŭ se va ţiné estimpŭ în 16 Octomvre. Intre obiectele acelei adunărĭ este unulŭ de însemnătate mare pentru punga contribuenţiloră din acestŭ comitatŭ obláduitŭ de comitele supremŭ br. Banffy Dezsö. Anume: Torma Miklos face propunerea de a-se arunca dare supletoriă pe locuitorii comitatului pentru *„scopurĭ culturale"*. (12. „Torma Miklos vármegyei bizotsági tagnak „kulturalis czélokra" forditandó potado kivetése iránt bejelentett inditványa.") Şi ce se înţelege sub „scopurĭ culturale"? Se vorbesce în lungŭ şi latŭ, că scopulŭ din vorbă e teatrulŭ din Deşiu. Şi cu dreptŭ cuvêntŭ. — Acésta a pĕtrunsŭ ca unŭ fulgerŭ sdrobitorŭ în tóte părţile comitatului. Maghiarĭ, Românĭ, cu toţii se uimescŭ şi îngrozescŭ de impositulŭ nou ce li-se pune în prospectŭ. Şi nu-i mirare.

Ministrulŭ actualŭ de finanţe a pusŭ şurubŭ de oţelŭ pe contribuenţii de sub stăpânirea sa şi-lŭ întórce mereu cu mâna de ferŭ, căcĭ deficitulŭ e mare, datoria statului cumplită, financele aprópe sĕ se compromită, şi atuncĭ ce e mai multŭ pentru guvernanţĭ, se compromite şi înţelepciunea guvernărei de 13 anĭ.

Plătimŭ mereu, poporulŭ plătesce ér, încâtŭ nu-i ajunge de unde sĕ plătéscă, 'i se vinde şi straiulŭ celŭ din urmă.

Greutăţile pe comune 'sŭ multe şi marĭ, felŭ de felŭ de adausurĭ la dare (potadó), încâtŭ în cele mai multe comune adausul la dare ajunge la 60—70 %

Acum mai vine şi noulŭ deputatŭ dietalŭ, — credŭ că cu recomandare nu prea plăcută înaintea alegĕtoriloră sei din Secu, — sĕ mai céră urcarea greutăţiloră pe umerii atâtŭ de împovăraţĭ ai bieţiloră muncitorĭ, — Pentru ce? Pentru teatrulŭ din Deşiu învĕlitŭ în frasa „kulturalis czélok".

Se scie ce lucrurĭ marĭ s'au sĕvêrşitŭ în acestŭ comitatŭ. Drumŭ de ferŭ dela Apahida pănă la Bistriţa, drumŭ de ferŭ cătră Ileanda la Zelau, zidirĭ comitatense, şi mai sciu eu? — tóte cu putere de vaporŭ şi cu iuţimea lui. Şi la la tóte acestea, cea mai mare onóre au avut'o locuitorii acestui comitatŭ.

Dér apoi drumurile comitatense plătite în banĭ séu cu munca grea ş. a. Apoi cum sĕ nu se îngrozéscă, când audŭ că Torma Miklos vrea sĕ le mai adaugă sarcinile pentru teatrulŭ din Deşŭ de sub mantaua „kulturalis czélok"?

Propunerea lui Torma Miklos de se va primi, ceea ce nu-mĭ vine a crede, va aduce cu sine trista privelisce, că se vorŭ vinde sumanele bieţilorŭ ómenĭ cu toba, ca domnii din Deşiu sĕ-şĭ pótă petrece, sĕ se pótă delecta în pestriţulŭ costumŭ alŭ teatraliştilorŭ şi aplauda. — Sĕ mĕ esplicŭ.

Scóterea dărei se face şi cu esecuţia acolo unde se dă de renitenţă, dér de ordinarŭ nu renitenţa aduce pe esecutorulŭ, ci lipsa şi sĕrăcirea bieţilorŭ ómenĭ, sleirea şi secarea isvórelorŭ de câştigŭ. Esecutorulŭ amĕsuratŭ, marşrutei, vinde dela bietulŭ omŭ pe ce póte pune mâna, până şi cămaşa din spate. In piaţa Deşiului se vorŭ vinde sumanele din urmă ale ómenilorŭ şi, dela votarea dărei supletoriă propusă de Torma, şi pentru acésta dare, ér d-nii din Deşŭ în periferia aceleiaşĭ piaţe, séra se vorŭ desfăta în cântecele şi horile de pe scenă.

Şi totuşĭ acéstă propunere póte sĕ şi trécă prin ciurulŭ celŭ rarŭ alŭ adunărei comitetului comitatensŭ, de cumva comitele br. Bánffy nu va modera o lécă zelulŭ tinĕrŭ alŭ deputatului, vĕdêndŭ sarcinele cele multe de pe umĕrulŭ locuitorilorŭ din comitatulŭ sĕu, vĕdêndu-i speţiţĭ de multele dărĭ supletorii, şi sciindŭ bine şi aceea, că: Comitatulŭ nu este în dreptŭ a vota dare pe locuitorĭ pentru şi cu scopŭ de petrecerĭ şi distracţiunĭ, fiă acelea direse în orĭ ce limbă de sub sóre. —

Teatrulŭ din Deşiu l'a ridicatŭ o societate privată pe acţii. Căcĭ în Viena este teatru, în Pesta asemenea, ba şi în Clusiu, de ce sĕ nu fiă şi în Deşiu?..... Toţĭ oficialii comitatului ca la poruncă şi-au luatŭ acţii, — societatea aceea, cu titlulŭ patriotismului, a atêrnatŭ asupra lorŭ ca sabia lui Damocle. Totŭ pe calea presiunei s'a pusŭ dare pentru teatru „de bună voe" pe mai multe comune. — Puţinĭ au contribuitŭ şi din îndemnulŭ propriu. Alţii, carĭ au fostŭ mai la adăpostŭ de sabia lui Damocle, şĭ-au reservatŭ banii pentru plătirea multelorŭ şi marilorŭ greutăţĭ publice, lăsândŭ ca sĕ-şĭ câştige domnii modŭ de petrecere, ca sĕ nu li-se urască în serile cele lungĭ de iérnă. In fine pe lângă unŭ *cambiu* sdravĕnŭ s'a redicatŭ teatrulŭ. Au începutŭ a se perênda trupe teatrale, carĭ nu se putură susţiné decâtŭ pe timpŭ scurtŭ, şi când se depărtau 'şĭ lăsau în Deşiu obiecte de preţŭ, décă le aveau, séu în celŭ mai bunŭ casŭ datorii, éră umedosulŭ „templu alŭ Thaliei", în umilinţa sa disparentă, s'a redusŭ la posiţiile de a sta golŭ cu lunile spre învêrtoşarea *cambiului*. — Ca sĕ se mai scótă din înfundătură, comitatulŭ i-a votatŭ anŭ o subvenţiă de 3000 fl. din chiria unui edificiu comitatensŭ, — vedĭ Dómne banĭ întrecĕtorĭ, de nu scia omulŭ ce sĕ facă cu ei, — banĭ comunĭ pentru întreprinderea unei societăţĭ private! şi acum, — „quid hoc ad tantam sitim!" — „apetitulŭ vine mâncândŭ", se ochesce la punga contribuenţilorŭ, cu titula „dare supletoriă pentru scopurĭ culturale." —

Echitatea, — sĕ vorbimŭ şi despre acésta.

In comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, majoritatea absolută a locuitorilorŭ suntŭ Românii, societatea privată de naţiunalitate maghiară, ce a ziditŭ teatrulŭ, l'au ridicatŭ esclusivŭ cu limba maghiară, şi ca sĕ nu-i plesnéscă cuiva prin minte, necum sĕ poftéscă ceva parte la dênsulŭ, dér nicĭ ca sĕ-şĭ întipuéscă că póte audi vreodată întrînsulŭ representare cu limba română, orĭ germană, orĭ italiană, — l'au îngrăditŭ c'unŭ paragrafŭ, *ce eschide pe vecĭ din trênsulŭ orĭ ce limbă afară de cea maghiară.* Ei bine. Unde ar fi acum echitatea ca şi Românii sĕ fiă îndatoraţĭ a plăti din greu pentr'unŭ teatru, ce nu-i privesce, unŭ teatru a unei societăţĭ „private"? —

De ne-amŭ puté face bisericĭ, ca sĕ ne rugămŭ lui D-deu, şi şcóle ca sĕ ne luminămŭ, — de acestea avemŭ lipsă, şi aci suntemŭ reduşĭ la puţinulŭ ce ne mai remâne, după plătirea greutăţilorŭ statului, — éră teatru facă-şĭ şi'lŭ susţină domnii din Deşiu, décă vréu sĕ-şĭ petrécă, şi cu limba care le place. De unde n'avemŭ nicĭ în clinŭ nicĭ în mânecă, nu putemŭ fi îndatoraţĭ de a da nicĭ unŭ crucerŭ. Asta este vorba Românului din comitatŭ faţă cu darea supletoriă pentru teatru, séu cum se dise „kulturalis czélok". — Şi nu este mirare.

Cine sĕ-şĭ mai pótă permite lucsulŭ de a'şĭ îmulţi sarcinile, ce este datorŭ de a le suporta, cu greutăţĭ produse de o societate privată ce şĭ-a făcutŭ calcululŭ greşitŭ?....

Óre echitatea acasă este (la noi) în comitatulŭ nostru? — Urma va alege.

s. —

Representaţiune în afacerea rĕscumpărării regaliilorŭ.

(Urmare.)

Expunêndŭ în deplină convingere principii-le acestea, nu ne ferimŭ de postulatele practice, după care rĕscumpărarea regaliilorŭ are sĕ fiă câtŭ se póte de simplă şi de sigură.

Nu ne ferimŭ nicĭ de considerarea legitimă a intereselorŭ erarului, pentrucă nicĭ pe departe nu dorimŭ sĕ se aducă disposiţiunĭ legale după care singuraticii sĕ pótă face faţă cu erarulŭ pretensiunĭ exagerate.

Scimŭ noi bine, că venitulŭ adevĕratŭ alŭ dreptului regalŭ este resultatulŭ conlucrării multorŭ împregiurărĭ, pe care cu aparatulŭ normalŭ alŭ legislaţiunii în cele mai multe casurĭ este imposibilŭ a le descoperi. Chiar de aceea credemŭ, că excepţiunile indicate de noi pentru îndreptarea neajunsurilorŭ ce resultă din statorirea venitului după dare trebue circumscrise cu îngrijire şi trebue aplicate între dovedile oficiale şi dovedirea cu documente scrise şi scrutarea oficiósă a datelorŭ positive.

După-ce însĕ se póte prevedé, că proprietarii în numĕróse casurĭ se vorŭ simţi păgubiţĭ prin luarea de basă a contribuţiei şi nu dispunŭ de documente séu date positive pentru documentarea adevĕratului venitŭ, după-ce mai departe în numĕróse casurĭ va trebui sĕ se statoréscă valórea venitului regaliilorŭ, care pentru folosinţă nesuficientă nu au datŭ venitŭ: din aceste cause este neapĕratŭ de lipsă sĕ se iee de basă o cheiă minimală, care în lipsă de alte documente sĕ ducă în ultima analisă la soluţiune.

O astfelŭ de cheiă minimală credemŭ noi că este venitulŭ regalŭ luatŭ în calculŭ diametralŭ, care îlŭ căpĕtămŭ dividândŭ venitulŭ pusŭ sub contribuţiă dintr'unŭ comitatŭ cu numĕrulŭ locuitorilorŭ din acelaşŭ comitatŭ.

Pentru explicarea acestui calculŭ alăturămŭ aicĭ 1 ·/. tabelele venitelorŭ regale pro 1886 din 15 comitate ardelenescĭ, în care în fiă-care comitatŭ este ţinută în evidenţă partea din venitulŭ regalŭ diametralŭ ce se vine pe unŭ locuitorŭ. Inaltulŭ guvernŭ, fiindŭ în posesiunea tuturorŭ datelorŭ oficiale, uşorŭ va puté calcula venitulŭ în chipulŭ mai susŭ arĕtatŭ pe ciclulŭ de anĭ dela 1882—1886 şi apoi sĕ-'lŭ pună la disposiţit publică ca actŭ oficialŭ.

In acele comune aşadér', unde pentru pedecĭ oficiale séu de altă natură dreptulŭ regalŭ n'a fostŭ folositŭ deajunsŭ séu proprietarulŭ nu póte documenta cu acte séu date positive, că are după dreptulŭ sĕu regalŭ unŭ venitŭ anualŭ mai mare decâtŭ acela, care s'a luatŭ de basă la stabilirea contribuţiei, acolo proprietarulŭ sĕ aibă dreptulŭ de a pretinde ca desdaunare minimală, care resultă din numĕrulŭ locuitorilorŭ şi din media venitului după drepturile regale din întregŭ comitatulŭ.

Stabilirea acestui minimŭ ar îndrepta între marginile posibilităţii pagubele resultate din declaraţiile necorecte ale contribuţiei şi mai are şi avantagiulŭ acela, că pe basa lui se póte calcula şi suma maximală a desdaunării totŭ atâtŭ de bine, precum a făcut'o motivarea proiectului pe basa contribuţiei, şi astfelŭ póte servi ca basă sigură a operaţiunii financiare ce se va face pentru rĕscumpărarea dreptului de cârcĭmăritŭ.

Premiţêndŭ acestea ne luămŭ voea a piopune modificarea §-ului 3 din proiectulŭ de desdăunare în următorulŭ textŭ:

1. Reclamândŭ representantulŭ erarului, desdaunarea se póte stabili în sumă mai mică ca aceea, care resultă din venitulŭ declaratŭ sub contribuţiă.

Décă se dovedesce, că venitulŭ dreptului regalŭ în anii 1882—1886 a fostŭ mai puţinŭ decâtŭ a fostŭ declaratŭ séu statoritŭ pentru plătirea contribuţiei.

2. Reclamândŭ proprietarii, desdaunarea se va statori în sumă mai mare decâtŭ aceea, care resultă din venitulŭ declaratŭ sub contribuţiă:

a) décă proprietarulŭ a cumpăratŭ dreptulŭ fiă dela erar, fiă dela alţii, prin contractŭ de cumpărare scrisŭ, în care casŭ póte pretinde, ca desdaunarea sĕ nu, fiă mai mică decâtŭ suma preţului de cumpărare.

In acele casurĭ, în care deodată cu dreptulŭ regalŭ şi în legătură cu elŭ s'a cumpăratŭ, fiă dela erarŭ, fiă dela alţii, şi clădirile şi lucrurile intravilane necesare la exerciarea dreptului, este proprietarulŭ îndreptăţitŭ a pretinde şi expropriarea imobilelorŭ, în care casŭ desdaunarea simultană a imobilelorŭ aparţinĕtóre dreptului de cârcĭmăritŭ nu póte fi mai mică ca preţulŭ lorŭ de cumpărare.

b) décă proprietarulŭ póte dovedi prin acte scrise vrednice de credinţă séu prin date positive, că venitulŭ séu a fostŭ mai mare ca celŭ declaratŭ sĕu statoritŭ din oficiu pentru stabilirea contribuţiei pro 1882—1886. In asemenea casurĭ însĕ, proprietarulŭ este silitŭ a admite, ca după plusulŭ venitului doveditŭ pe 1882—1886 sĕ se subtragă din desdaunare şi plusulŭ contribuţiei pe acestĭ anĭ, décă nu antecesorulŭ sĕu în dreptŭ, ci elŭ séu unŭ plenipotenţiatŭ alŭ sĕu a făcutŭ declaraţiă falsă.

c) décă proprietarulŭ dela 1882—1886 pentru pedecĭ făcute de autorităţile politice n'a folositŭ dreptulŭ regalŭ séu décă după dreptulŭ folositŭ nu s'a stabilitŭ venitulŭ; în sfirşitŭ décă pentru documentarea venitului adevĕratŭ proprietarulŭ n'are acte séu date vrednice de credinţă: în aceste casurĭ póte pretinde, ca sĕ fiă desdaunatŭ pe basa mediei, care resultă din venitele regale puse sub contribuţiă în întregŭ comitatulŭ şi din numĕrulŭ locuitorilorŭ din comuna respectivă. — —

(Va urma.)

România şi Exposiţiunea din Parisŭ.

Membrii comitetului naţionalŭ în numĕrŭ de 30 s'au întrunitŭ în séra de 17 Septemvre la principele George Bibescu, preşedintele acelui comitetŭ.

Intre altele amintimŭ, că adunarea, avêndŭ în vedere procurarea speselorŭ trebuinciόse, a hotărîtŭ în scopulŭ acesta luarea următórelorŭ mijlóce:

1. Deschiderea unei subscripţiunĭ publice. 2. Organisarea unei loterii, cu consimţimêntulŭ guvernului. 3. Darea de serbărĭ şi reprezentaţii teatrale. 4. Mijlocirea pe lângă comune, pentru a se ruga sĕ contribue la opera de faţă.

Mai mulţĭ membri presenţĭ cerêndŭ ca subscrierea sĕ se încépă de către membrii comitetului, o listă a fostŭ deschisă imediatŭ şi s'a subscrisŭ suma de 10,000 francĭ.

Fiă-care membru a luatŭ însărcinarea de a complecta câte o listă de subscripţiune.

A doua cestiune de desbătutŭ a fostŭ organisarea lucrărilorŭ. După unŭ proiectŭ aprobatŭ de adunare: Exposiţia va cuprinde 8 secţiunĭ; fiă-care secţiune va fi condusă de către unŭ comitetŭ compusŭ din ómenĭ competinţĭ, carĭ vorŭ alege unŭ preşedinte. In acestŭ modŭ lucrarea va fi împărţită, şi fiă-care va lucra în sfera sa.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Viena, 4 Octomvrie. Erĭ la 9 óre antemeridiane *a sositŭ aicĭ împĕratulŭ Wilhelm alŭ Germaniei* şi a fostŭ primitŭ conformŭ programului. Monarchii s'au sărutatŭ în modulŭ celŭ mai cordialŭ de trei orĭ. Pe prinţulŭ de corónă şi pe archiducĭ i-a sărutatŭ împĕratulŭ germanŭ de douĕ orĭ. Intre aclamaţiunile sgomotóse ale imensei mulţimĭ au întratŭ ambii monarchĭ în curtea palatului, unde fură salutaţĭ de împĕrătésa, princesa de corónă şi de dómnele archiducese. Impĕratulŭ Germaniei a primitŭ îndată în apartamentele sale pe ministrulŭ de esterne contele Kalnoky, care a avutŭ o audienţă de o óră. Mai târdiu a primitŭ pe ministrulŭ preşedinte Tisza.

La amédŭ împĕratulŭ Germaniei a făcutŭ visite archiducilorŭ şi a cercetatŭ Academia de bele-arte. Mai târdiu a primitŭ pe prinţulŭ de Coburgŭ şi pe ministrulŭ Tisza în audienţă privată. La 4 óre a fostŭ mare prândŭ la care a luatŭ parte întréga casă domnitóre austriacă. Séra concertŭ strălucitŭ la curte. Impĕratulŭ Wilhelm a agrăitŭ multe persóne, în deosebĭ a conversatŭ mai multŭ timpŭ cu contele Iuliu Andrassy. După concertŭ s'a servitŭ ceaiulŭ.

Berlinŭ, 4 Octomvre. — Ordonanţa guvernului francesŭ privitóre la străinĭ se consideră aicĭ unanimŭ ca o represaliă în contra Germaniei şi a Italiei.

Berlinŭ, 4 Octomvre. — Consiliarulŭ *Geffcken* va fi adusŭ în curêndŭ la Berlinŭ. Se asigură că împĕratulŭ Wilhelm a fostŭ la începutŭ în contra urmărirei lui Geffcken, şi *Bismarck a trebuit sĕ ameninţe cu demisiunea sa spre a dobêndì cosêmţĕmêntulŭ împĕratului.*

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ

din 4 Octomvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.30	Vênd.	9.34
Argintŭ românescŭ .	„	9.25	„	9.28
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.58	„	9.60
Lire turcescĭ . . .	„	10.88	„	10.90
Imperialĭ	„	9.88	„	9.90
Galbinĭ	„	5.70	„	5·74
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	128.—	„	129.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Octomvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	99.90
Renta de hârtiă 5%	90.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	146.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	97.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	112.50
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.50
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguréscŭ	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguréscŭ	130.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.25
Renta de hârtiă austriacă	81.15
Renta de argintŭ austriacă	82.10
Renta de aurŭ austriacă	110.30
Losurĭ din 1860	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	875.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	301.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr . .	308.10
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.74
Napoleon-d'orĭ	9.60½
Mărcĭ 100 împ. germane	59.57½
Londra 10 Livres sterlinge	121.95

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Săcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovu.